

I Trobada d'Experiències Didàctiques DHIGECS-ICE

17 setembre 2014

Departament de Didàctica de Ciències Socials
Campus Vall d'Hebron. Edifici Llevant

DHiGeCs
Didàctica de la Història, la Geografia,
i altres Ciències Socials

15.30 Rebuda participants

16.00 Presentació

16.15 Projecte Coeducació i Educació Cívica
- Els treballs de les dones

17.45 Pausa

18.00 Propostes didàctiques grup ICSVO
- “UD Nelson Mandela”
- “UD Geolocalització dels castells del Loira

19.00 Aplicació didàctica UD “Asumiendo la historia”

20.00 Valoracions i cloenda

Mandela

Un home lluitador

un projecte que neix d'una curiositat per saber

INTERNACIONAL Ex presidente de Sudáfrica y Nobel de la Paz

Muere Nelson Mandela

- El ex presidente de Sudáfrica y Premio Nobel de la Paz fallece en Johannesburgo
- 'Madiba' se despidió del mundo rodeado de su familia y de una ola de cariño
- Encarcelado 27 años, construyó una Sudáfrica sin 'Apartheid' igual para todos
- "Nuestra gente ha perdido a su padre", ha lamentado el presidente Jacob Zuma

El ex presidente e histórico líder contra el régimen del 'Apartheid' sudafricano, Nelson Mandela. | AFP

Treballem amb Site

Qui era Madiba?

▼ Qui era Madiba?

- Idees prèvies
- Situació geogràfica

Mandela l'home

Mandela: la vida pública i la lluita contra l'Apartheid

Objectius de Madiba

▼ Professorat

- Competències bàsiques
- Continguts
- Criteris d'avaluació
- Objectius

Webs de consulta

Mapa del lloc

Qui era Madiba?

En aquest treball coneixerem qui era Mandela i per què aquest personatge va ser important per Sudàfrica i quin exemple va donar a la humanitat.

Investigarem al seu vida més privada i la més pública per fer-nos una idea de qui era.

Comencem la feina!!

Principals objectius del projecte

Mandela 2on ESO

Cerca en aquest lloc

Qui era Madiba?

▼ Qui era Madiba?

Idees prèvies
Situació geogràfica

Mandela l'home

Mandela: la vida pública i la lluita contra l'Apartheid

Objectius de Madiba

▼ Professorat

Competències bàsiques
Continguts
Criteris d'avaluació

Objectius

Webs de consulta

Mapa del lloc

Professorat >

Objectius

- Coneixin el personatge de Nelson Mandela i relacionar la seva pràctica política amb els principis de defensa dels drets a la igualtat i educació per la pau.
- Conèixer i analitzar el context històric en el que es va desenvolupar la militància i la lluita política de Nelson Mandela.
- Ensenyar quina va ser la seva obra i herència per la humanitat.
- Conèixer la seva biografia.
- Comprendre el concepte de segregació.
- Prendre consciència i participació activa en la integració de "els altres" diferents del "nosaltres", com a semblants que ens enriqueixen.
- Promoure l'ús dels equips informàtics en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Promoure el treball en red i col.laboratiu, la discussió i l'intercanvi d'idees, l'autonomia dels alumnes, i el rol del docent com orientador i guia de les pautes de treball.
- Estimular la recerca i selecció crítica d'informació de diferents suports.

Què vam aconseguir

- Conèixer el personatge des del punt de vista polític i humà
- Saber quin és el seu llegat històric - com les persones podem canviar el món amb els nostres actes -
- Treballar en treball cooperatiu.
- Descobrir el google site.

En què ens vam equivocar

- Donar per suposat certes coses !!
- La manca de temps no ens va deixar aprofundir en certs temes
- La poca experiència en certs aspectes!!

El Renaixement a França

Els castells del Loira

Pràctica amb Google Maps i Google Sites

Jordi Indiano

CONTEXT

- Activitat duta a terme durant el curs 2013-2014 dins el programa de segon d'ESO.
- Els alumnes formen part d'un centre educatiu de màxima complexitat.
- Els alumnes no tenien coneixements previs de geolocalització

Aprenentatge basat en la geolocalització.

Avantatges.

- **Alumnes més motivats** (tot allò relacionat amb la tecnologia proporciona un interès extra),
- **Més implicació** de l'alumnat més enllà del temps i l'espai de l'aula.

Castells i palaus al renaixement de França

Cerca en aquest lloc

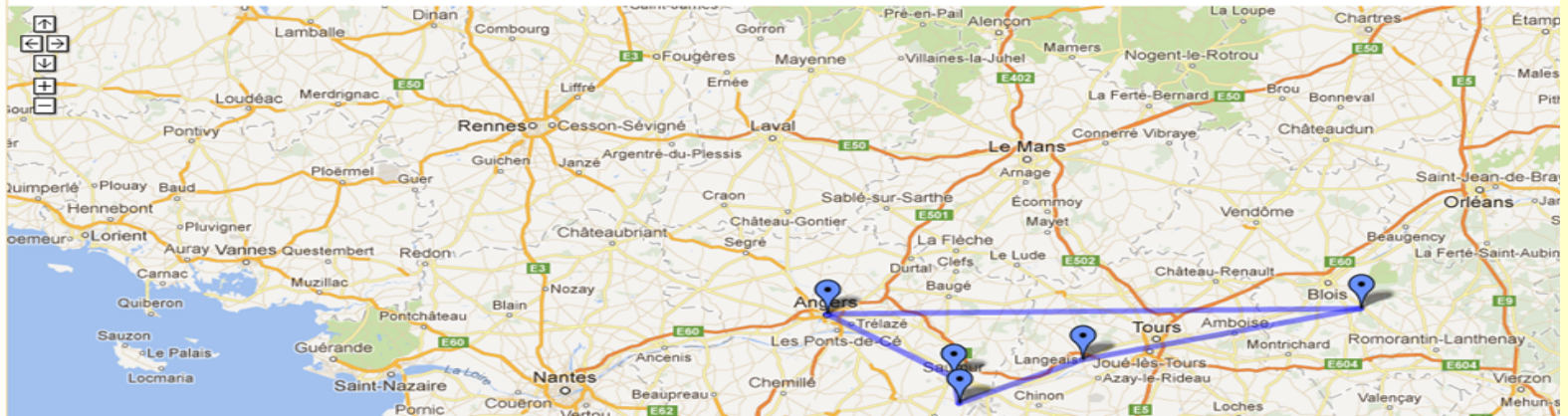
Castells al renaixement de França

- ▼ Altres
- Mapa
- ▼ Castell d' Angers
- Preus
- ▼ Castell de Brézé
- Preus
- ▼ Castell de Langeais
- Preus
- ▼ Castell Saumur
- Preus
- ▼ Palau de Cheverny
- Preus
- Valoració
- Mapa del lloc

Altres >

Mapa

Castells i palaus del renaixement de França

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

- **Objectiu principal:** treballar de manera col·laborativa a partir de l'ús de dos recursos TIC: Google Maps i Google Sites.
- **Altres objectius:** conèixer una de les manifestacions del Renaixement europeu més vistoses: els castells del Loira a França.

COMPETÈNCIES TREBALLADES

- Tractament de la informació i competència digital,
- competència comunicativa lingüística i audiovisual,
- competència social i ciutadana,
- competència d'autonomia i iniciativa personal,
- competència d'aprendre a aprendre.

CONTINGUTS

- Els castells renaixentistes francesos de la Vall del Loira.
- Diferència entre castell i palau

ACTIVITATS

- Requisits:
 - Activitat en parella,
 - La informació s'havia de plasmar en un Sites,
 - Activitat feta fora de l'horari escolar,
 - Escollir quatre castells/palaus,

ACTIVITATS

- Procés:
 - Localitzar pàgines web relacionades amb el contingut a treballar,
 - Escollir els quatre castells/palaus que més els interessés,
 - Crear un “tag” per a cada castell/palau amb la informació demanada (Google Maps),
 - Passar la informació a un Google Sites,

CONTINGUT DE LA FITXA

- Nom del castell/palau
- Inici i final construcció (any o període)
- Breu descripció (importància històrica)
- Altra informació. Exemples:
 - dimensions: el castell i els seus jardins ocupen tant com 200 camps de futbol,
 - Es pot visitar? (nombre de visitants/any, preu de l'entrada, etc..)
- 1 imatge
- Fonts utilitzades (webs, llibres, etc.)

Castell de Cheverny

Nom: Castell de Cheverny

Construcció: Primera meitat del segle XVII.

Aquest castell pertany a la família Hurault des de la seva construcció, aquesta família va estar al servei de cinc reis francesos. És el que millor conserva les estances interiors de tota la zona del Loira, té el mobiliari intacte ja que sempre ha estat habitat.

Compta amb una famosa canera amb més de cent gossos francesos tricolors per a la caça de muntaria.

Altra informació:

- Aquest mes es pot visitar de 9:15 a 18:15.
- L'hivernacle va refugiar el quadre de la Gioconda durant la segona guerra mundial.
- Va ser utilitzat com a model per al castell de Molinsart, el castell de Les aventures de Tintín creat pel belga Hergé.

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT

- Alumnat:
 - Activitat entretinguda, divertida, enriquidora, pràctica i interessant,
 - Consideren innovador treballar amb aquest tipus d'activitat,
 - El treball en parelles ha sigut positiu (col·laboració i organització),
 - No ha suposat una dificultat treballar amb Google Maps i Google Sites.

Valoració del treball

Durant aquest treball, hem après a insertar mapes al sites i a fer mapes amb una sèrie de llocs que volguem. Trobar la informació que hem utilitzat ha estat relativament fàcil, ja que ens habiem negat a utilitzar la viquipèdia per ser el recurs fàcil.

7. VALORACIÓ DEL TREBALL

- Hem après bastant informació sobre aquests castells, perquè es van construir i per a què servien fa un temps enrere.
- No ha sigut gaire difícil trobar la informació.
- No ha sigut fàcil treballar amb Google Sites i Google Maps a la vegada, però ha sigut entretingut.

Valoració del treball

Hem après a saber com estan estructurats els castells, a quina època es van construir, l'aparença que tenen els castells d'aquesta època .

Ens ha servit a valorar l'amplada que pot fer un castell, a aprendre els que hi ha a saber organitzar-nos per a fer el treball i a treballar en grup.

8.Valoracio del treball

Aquest treball ens ha ensenyat:

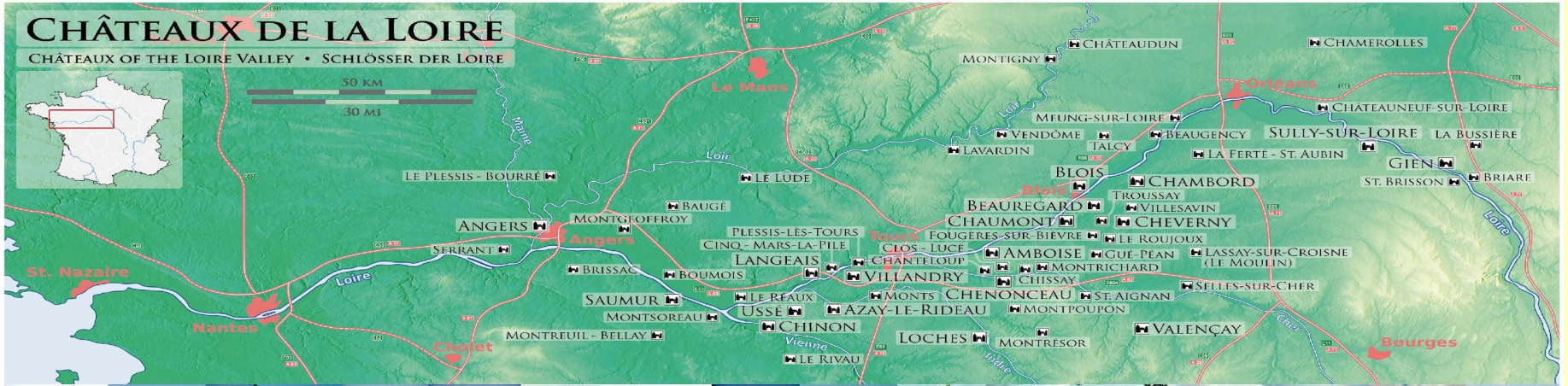
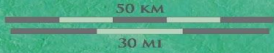
- Diferencia entre castell i palau.
- Que es la vall de Loira?
- Quins castells hi han a la vall de Loira?
- Treballar amb el Google Maps.
- Treballar amb Google Sites.
- A mes, hem apres coses sobre França.

CONCLUSIONS

- Aspectes positius:
 - Els alumnes han construït informació, no només han estat simples consumidors de continguts de la Xarxa,
- Aspectes negatius:
 - Triar un contingut no massa proper als alumnes,
 - Els treballs no s'han exposat oralment.

CHÂTEAUX DE LA LOIRE

CHÂTEAUX OF THE LOIRE VALLEY • SCHLÖSSER DER LOIRE

ANGERS SAUMUR CHINON USSE AZAY-LE-RIDEAU VILLANDRY LOCHES AMBOISE CHENONCEAU CHAUMONT BLOIS BEAUGARD CHEVERNY CHAMBORD VALENÇAY SULLY-SUR-LOIRE GIENS

Asumiendo la Historia. La Guerra Civil Española.

- 2013-2014
- Participants:
 - Rodrigo Salazar (Grup DHIGECS)
 - Angel Ametller (Ins Eseve Terrades)
 - Lourdes Fonoyet (Ins Celestí Bellera)

Fundamentación

Críticas a la Educación tradicional:

- Alumnos poco motivados
- Dificultad para razonar eficazmente
- Incapacidad para asumir responsabilidades frente a sus propios estudios.
- Memorización de información que a veces se vuelve irrelevante
- Olvido y escasa aplicación

En la misma línea

Visualización de la educación como mero requisito social

Alumno pasivo

Entonces...¿ Qué privilegiamos?

Una Estrategia de Enseñanza- Aprendizaje en la que se privilegia de forma paralela:

La adquisición
de conductas

El desarrollo de
competencias y
habilidades

La construcción de
valores y actitudes

Presentación del problema:

¿El Estado español debe dar un reconocimiento a todos aquellos que lucharon en los diferentes bandos en la Guerra Civil Española o a sus familiares directos?

Para dar respuesta a esta cuestión y conseguir el objetivo nos dividiremos equipos de trabajos, que estarán compuestos:

Bàndols enfrontats:

Bàndol Nacional	Bàndol Republicà
<p>El bàndol Nacional, comptava amb el suport i ajuda de l'Església Catòlica i estava compost per diversos grups amb un ampli espectre ideològic que tenien en comú l'oposició al règim republicà i les seves reformes. Aquests grups corresponien a una bona part de l'exèrcit, els monarquistes, els carlistes i els falangistes.</p> 	<p>Les forces republicanes (socialistes, comunistes, anarquistes i nacionalistes) es mantindrien lleials a la República. Van ser anomenats Vermells pels Nacionals, en referència als comunistes.</p>

Annex II

No oblidis que com a periodista la teva missió en aquest equip és conèixer els diferents testimonis de persones que van combatre en la Guerra Civil Espanyola.

Per a això compta amb una sèrie de materials, on podràs conèixer la història de la Guerra a través de la seva experiència.

Molt èxit en el teu treball!

Annex I

La llei i el rescat de la memòria històrica a Espanya

La memòria històrica i de forma específica, la memòria democràtica és un àmbit que ha adquirit rellevància en països europeus i americans, sent objecte d'atenció pública. També és important a Espanya, sobretot des de finals del segle XX, gràcies a l'impetuositat de moltes persones i associacions que reclamaven el dret a conèixer plenament el succeït amb els seus familiars desapareguts durant la Guerra i la dictadura franquista. Amb una democràcia establitzada, el moment polític espanyol actual és molt diferent al de fa trenta anys, i per descomptat sense relació alguna amb el de fa setanta anys.

La dada principal és que no existeix ja la situació d'amenaça que penjava sobre la jove democràcia de la Transició ni els temors davant una possible reedició de la Guerra Civil que tenallaven als qui la van viure i, en bona part, a la generació dels seus fills, que tantes advertències havien sentit sobre aquest tema. En general, els actuals «nets de la Guerra» han aparegut en l'escenari públic com una espècie de nova generació airada, que diu voler saber «tota la veritat» sobre República, Guerra i Dictadura, i que es pronuncia de manera indignada contra un suposat «pacte de silenci» o «oblit» que segons els es va produir en la Transició en relació amb crims que consideren imprescriptibles. Paraules com a «genocidi» han arribat a ser moneda de canvi? corrent en aquests cercles per a referir-se als esdeveniments espanyols de la dècada posterior a 1936.

Les diferències de cada front

Les intervencions de l'equip d'arqueòlegs permeten reconèixer l'evolució del conflicte en tota Espanya, la idiosincràsia de cada front, els secrets de les conjuntures polítiques de la contesa i la vida quotidiana dels soldats, però també permet conèixer la reacció social actual, estudiant la memòria i el comportament de la gent davant els resultats d'intervencions que, per a alguns, segueixen sent polèmics i poc científics.

Etapas de Trabajo:

1.- Revisión de la documentación.

2.- Profundización de la investigación y discusión de algunos aspectos específicos.

3.- Cada especialista vuelve a su grupo y expone su mapa conceptual al resto de sus compañeros.

4.- Elaboran un informe.

5.- Exposición oral de los resultados.

Ejemplos de actividades:

SUPLEMENTO EXTRAORDINARIO
MADRID-SEVILLA
20 DE JULIO DE
1936 NÚMERO
SUELTO 15 CENTS.

ABC

DIARIO ILUSTRADO. AÑO TRIGESIMOSEGUNDO. NÚMERO 10.343

REDACCIÓN: PRADO DE SAN SEBASTIÁN. SUSCRIPCIONES Y ANUNCIOS: VILLABOQUE, 12. SEVILLA

VIVA ESPAÑA

EL GENERAL QUEIPO DE LLANO SE ENCARGA DE LA JEFATURA DE LA DIVISION Y DECLARA EL ESTADO DE GUERRA. DIVERSAS MANIFESTACIONES POR «RADIO», RECTIFICADAS. SOBRE INFORMACION DE MADRID. ORDENES A LA POBLACION CIVIL. OTRAS NOTAS

Periódico ABC. Sevilla, 20 de Julio 1936.

DIARIO ILUSTRADO. AÑO TRIGESIMOSEGUNDO. 15 CTS. NÚMERO

ABC

DIARIO ILUSTRADO. AÑO TRIGESIMOSEGUNDO. 15 CTS. NÚMERO

¡VIVA

ABC

LA

REPÚBLICA!

Periódico ABC. Madrid, 25 de Julio 1936.

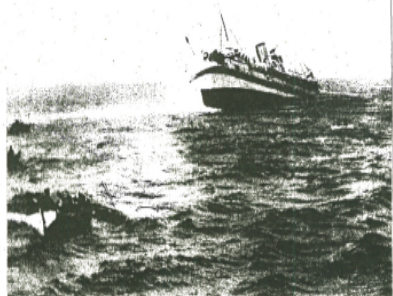

Las ciudades mártires de España y la "guerra integral"

El valor simbólico y representativo de Guernica.

Tiene toda día una amplitud y una profundidad mucho mayores el movimiento de indignación y repulsa que se ha operado en los pueblos libres de Europa ante la destrucción atroz de ciudades venas resucitadas por la aviación fascista. El de Guernica, ciudad mártir en la que se dio fin a la acción de aquellos pueblos, es nombre que ha ganado valor simbólico y representativo. Pasados la suprema medida que son de Lituja y Lovaina, más patética que las de Belice y Amiens. Ciudad humilde en la que las bombas caían no han destruido: Forti, Bracciano, ni ciudades soberbias, ni palacios históricos, pero han arrasado con las vidas seguras, lo que es todo para el hombre común y de pasar sereno: la voracidad moderna del genocidio industrial y del pequeño cooperante, la casa pobre del obrero manual, la casa y el corral del campesino, hogares seguros por los que fácilmente pasó la muerte, pero donde no pasó la vida del hombre destruyó todo lo que el hombre mismo le había con su vida.

Y como en Guernica, en Durango, en Eibar, en Miraflores, en Amorebieta... se comprende la indignación y el escándalo de los pueblos libres y de las extensiones horizontales del mundo. Lo que ya no se comprende tanto es que haya sido necesario.

La guerra submarina chocó al mundo contra la Alemania del Eje.

Después de esta tragedia máxima de los pueblos libres para que se alzase el símbolo de la indignación. Hoy tantas tragedias semejantes por ciudades y aldeas de todo España!

Periódico ABC. Madrid, 28 de Abril 1937.

Guernica, destruida por el fuego de los rojos

Las infames mentiras del criminal Aguirre

Salamanca 29, a madrugada. Queremos decirle al mundo, muy alto y muy claro, unas palabras sobre el incendio de Guernica. Guernica está destruida por el fuego y la gasolina. La han incendiado y la han convertido en ruinas las hordas rojas al servicio criminal de Aguirre, presidente de la República de Euzkadi. El incendio se produjo ayer, y Aguirre ha lanzado la mentira infame, porque es un delincuente común, de atribuir a la noble y heroica Aviación de nuestro Ejército nacional ese crimen.

Se puede probar en todo momento que la Aviación nacional no voló ayer, a causa de la niebla, ni sobre Guernica ni sobre ningún otro punto del frente de Vizcaya. Hoy sí ha volado la Aviación nacional sobre Guernica. Ha volado y ha tomado fotografías del incendio de Guernica, que aparece casi totalmente destruida. Aguirre se ha sentido diabólico y ha preparado, en un alarde de histrionismo repugnante, la destrucción de Guernica, para endosárselo al adversario y buscar un movimiento de indignación en los vascos, que vencidos y desmoralizados no pueden ya reaccionar, en el caso de que puedan reaccionar todavía, sino merced a una gran convulsión de este género.

Si el árbol santo de Guernica ha perecido en la hecatombe, es Aguirre y los suyos quienes lo han hecho perecer.

Periódico ABC. Sevilla, 29 de Abril 1937.

Fotografía: Guernica, 26 de Abril 1937.

Algunas Actividades e Instrumentos para Evaluar el proceso de ABP

- Mapas Conceptuales
- Presentación Oral
- Redacción de Informes.

Primeros Resultados.

Arqueologia de la Guerra Civil Espanyola

Historiadors només antiguitat i medieval (principis del segle XXI)

No consideren rellevants les aportacions de l'arqueologia pel coneixement de la història recent.

Es centren de una manera exclusiva en una argumentació a partir de la documentació escrita.

Qui és Charlie?

Un soldat desconegut de l'Ebre.

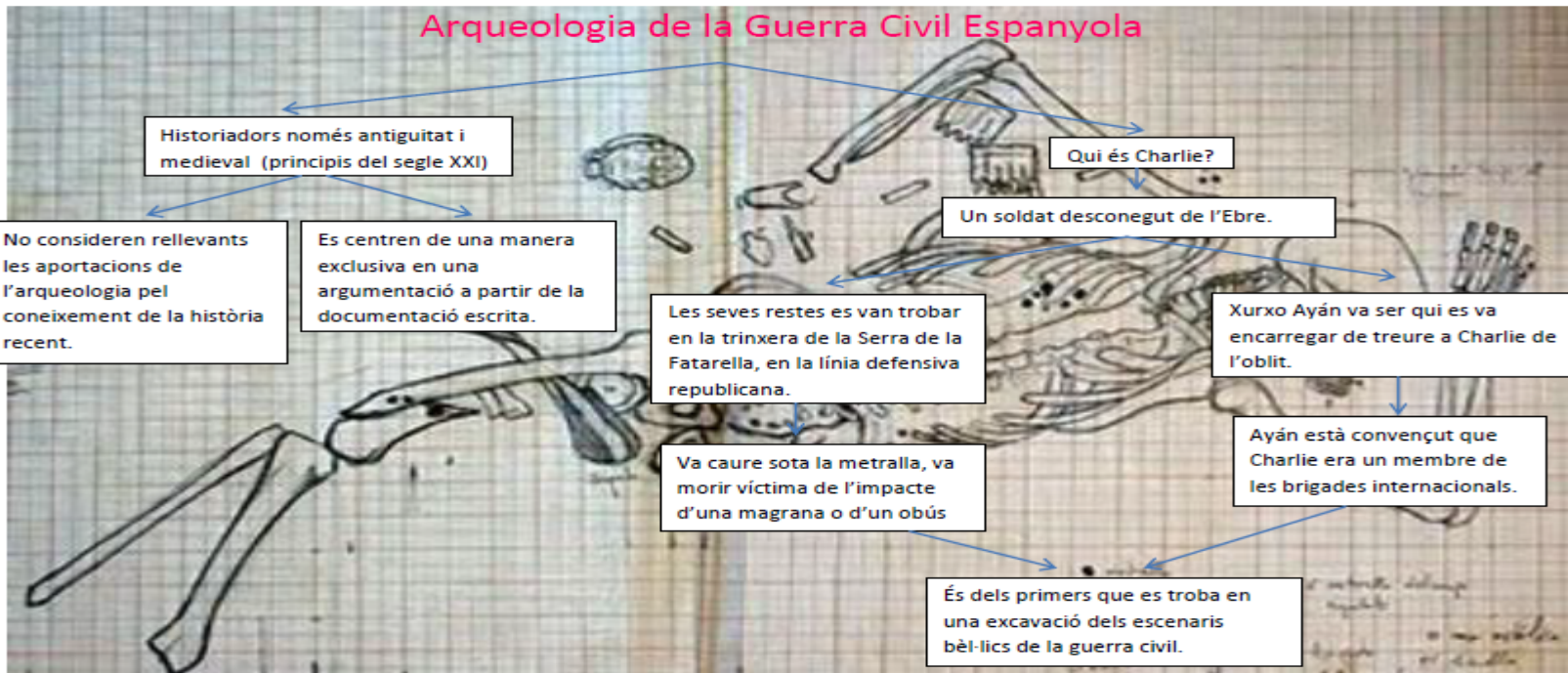
Les seves restes es van trobar en la trinxera de la Serra de la Fatarella, en la línia defensiva republicana.

Xurxo Ayán va ser qui es va encarregar de treure a Charlie de l'oblit.

Va caure sota la metralla, va morir víctima de l'impacte d'una magrana o d'un obús

Ayán està convençut que Charlie era un membre de les brigades internacionals.

És dels primers que es troba en una excavació dels escenaris bèl·lics de la guerra civil.

CONSEQUENCIES

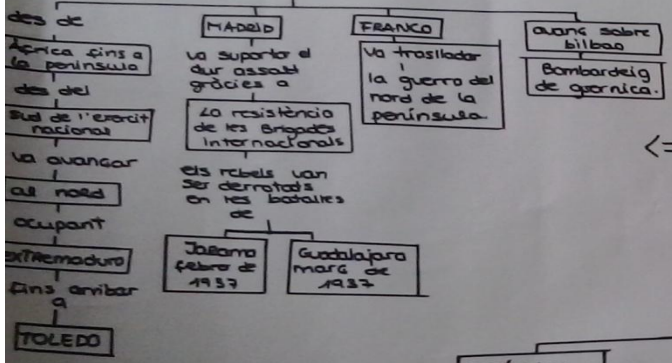
víctimes
aprox 500.000 morts
↳ molts en combat
representats en la
mare granada.
Executats.

300.000 exiliats
↳ camp de refugiats
↳ exiliats a altres
països com Mèxic
o Argentina.
Conseqüències demo-
gràfiques la marxen
joves exiliació
duradera.

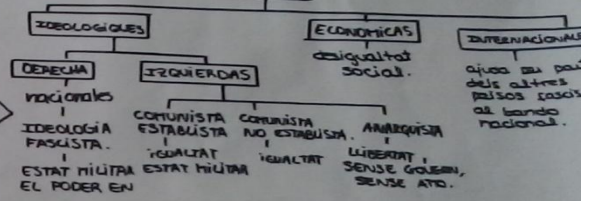
CRISI
petjada en les
activitats econò-
miques.
- destrucció recursos
i infraestructures.
- Estancament
econòmic.

GUERRA CÍVIL ESPANYOLA

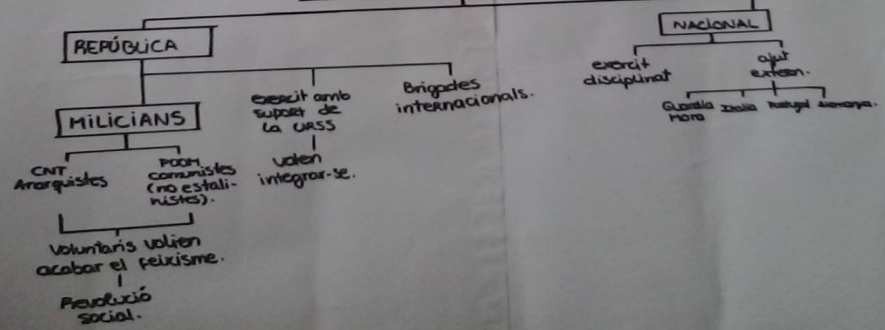
Desenvolupament

CAUSES

BANDOLS D'ENFRONTAMENT

Diputat liberal, fill del Homs Hutter va lluitar Guerra molt satisfet. Després la votació en El Consell Nacional.

Markus Hutter

Manuel Valdés Larrañaga

Amic de Jose Antonio Primer de Rivera, la Falange espanyola i Primer Consell Nacional, 1936 detinguts Jose Antonio i destacats de la Falange. Guerra, ell en la presó (Madrid, després Guerra càrrecs polítics.

Memòries i històries de vida.
Opinions dels testimonis que van participar

Àvia, consciència de les desigualtats , matrona i infermera, San Carlos, crear comitè d' infermeres laiques, 1939 detinguda =7 anys de presó, Comunista.

Trinidad Gallego

El Aiche Ben Jomse Bouchibi

Maghebi, pobresa , esclatar la guerra 16 anys, tetuan, formar part del exercit espanyol.
Medalla per la pàtria i tres de gracia, en el 1007 cobrar 3€/mes

Ley que amplía
derechos a los
Perjudicados en la GE

¿Qué es?

Ley de Memoria
Histórica de España

Propiedades

antecedentes

Ley de
amnistía
46/1977

Ley
5/1979

Ley
37/1984

Restablecimiento
del honor.

Homenaje a grupos sociales.

Compensaciones económicas.

Retirada de símbolos
del bando nacional.

Nacionalidad española
sin restricción.

Ayuda para la
exhumación de cadáveres.

Proporcionar consultas
a los interesados.

Protección de
documentos.

Presentación oral 4º ESO B, Instituto Esteve Terrades i Illa. Cornellà.

Presentación oral 4º ESO B, Instituto Esteve Terrades i Illa. Cornellà.

Imagen del IES Cellesti Bellera.

2 Junio de 2014.

Técnica:
Focus Group

**Dificultades de la
metodología de trabajo.**

Alumna 1: *“Siempre nos lo han dado todo hecho...”*
Alumno 2: *“...que te dicen esto, esto y esto...”*
Alumna 1: *“...claro entonces a la hora de hacer un trabajo en el que tengamos que buscarnos la vida o la gente o desconecta, o no tiene interés, o te es muy difícil...”*.”

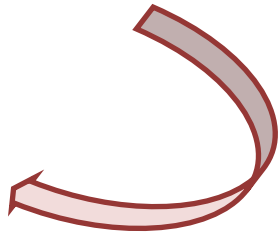

Imagen del IES Cellesti Bellera.

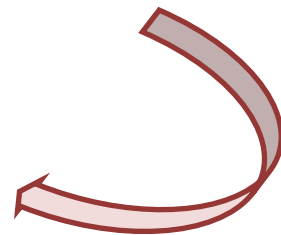
2 Junio de 2014.

Técnica:
Focus Group

Percepción del aprendizaje

Alumna 1: *"...por fin me ha quedado claro quiénes son los rojos y los fachas, eso si siempre me he liado con izquierdas y derechas..."*

Alumna 2: *"... si porque hay muchas cosas que a lo mejor son iguales y no han cambiado, como la diferencia de ricos y pobres y cosas así..."*

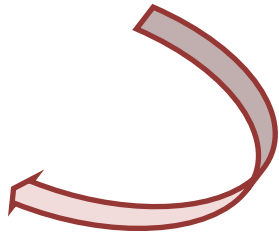

IES Esteve Terrades. Cornellà
17 de junio de 2014.

Técnica:
Focus Group

Trabajo de expertos:

Alumno 1: *“... me pica un poco la curiosidad de saber lo que estaban haciendo, de que trataba y me gustaba un poco lo que estaban haciendo...”*

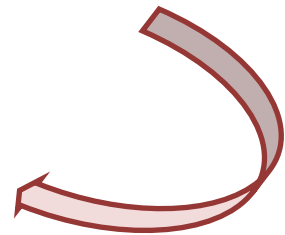

IES Esteve Terrades. Cornellà
17 de junio de 2014

Técnica:
Focus Group

Fascismo español:

Alumna 1: *"...trajo la Guerra Civil Española (cuatro años), justo después nos trajo la Segunda Guerra Mundial y años de sufrimiento por parte de la clase obrera, esto es lo que me contaba mi abuelo que en los años 40 y 50 donde pasaban hambre..."*

Conclusiones preliminares:

1.

2.

3.

ALGUNES REFLEXIONS SOBRE EL TREBALL AMB FONTS PRIMÀRIES

- Metodologia que conjuga múltiples capacitats:
 - a) comunicatives: exposició oral i escrita.
 - b) El treball d' equip.
 - c) Capacitats cognitives.
 - d) Ús de diferents tipologies.
 - e) Factor emocional.

FORTALECES

alta motivació del tema.

- El troben un tema important i vinculat a la seva vida.

els alumnes gestionen el projecte de treball íntegrament.

Autonomia en el treball

Fàcil connexió temps passat-temps present.

“Si hi ha emoció, hi ha aprenentatge”.

Es pot donar en quatre fases del treball que poden afectar a l'aprenentatge :

- 1) **En una etapa inicial** : predisposició , motivació i interès amb el tema.
- 2) **En una etapa intermèdia** : perseverància, persistència, regularitat en el treball .
- 3) **En una etapa de obstacles** : gestionar les dificultats i les frustracions davant l'adversitat .
- 4) **En una etapa final** : equilibri emocional en les exposicions orals i escrites dels coneixements assolits .

Apertura a utilitzar nous canals de comunicació :

diaris d' època,

fotografies, internet,

tertulies/INFORMATIUS de tv ,

testimonis de persones...

Ús de materials de bona qualitat(carpeta, enquadernaments, diaris d' època, fotografies...).

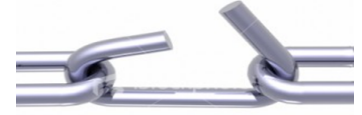

PUNTS FEBLES

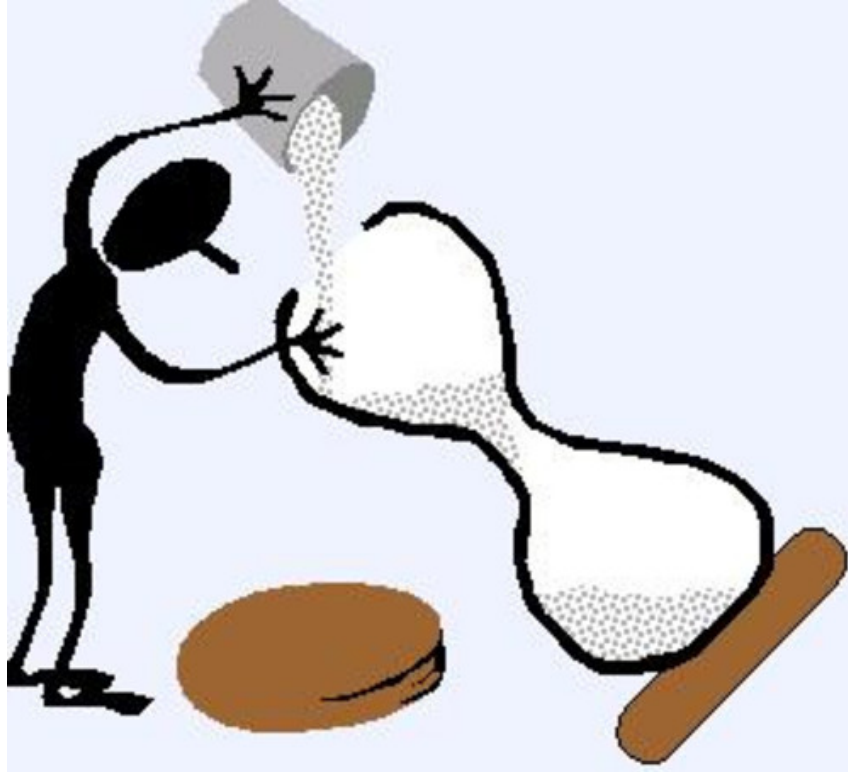
Treball desigual en els grups de treball.

coneixements previs molt desiguals entre els alumnes.

La gestió del temps.
Les sessions d'una
hora en aules molt
plenes fa difícil
activitats com la
posada en comú.

Adequació dels continguts i materials al nivell dels alumnes que tenen 15/16 anys.

Cal continuar....

- Els alumnes aproven el mètode de treball i donarem continuïtat en el proper curs.

www.ub.edu/dhigecs

Moltes gràcies!